

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/59/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200231
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200231.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Príbelskej, PhD. v právnej veci žalobcu: Mgr. C. C., Z., proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100302/1/516338/2014/5131 z 24. novembra 2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/31/2015-85 z 20. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/31/2015-85 z 20. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia č. 1100302/1/516338/2014/5131 z 24.11.2014 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Daňového úradu Bratislava č. 9104403/5/3626657/2014/MícŠ z 25.07.2014, ktorým bolo rozhodnuté o nepriznaní náhrady úslého zárobku svedka z dôvodu, že žalobca údajne nepreukázal skutočnosti úslého zárobku.

2. Krajský súd po preskúmaní veci v intenciách žalobných dôvodov dospel k záveru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona.

3. Zastával názor, že žalobca v danej veci nevystupoval v pozícii svedka, ale vypovedal ako konateľ kontrolovaného subjektu. Krajský súd ďalej uviedol, že nakoľko svedok môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu, správca dane nemôže vypočúvať ako svedka osobu, ktorá je štatutárnym orgánom kontrolovaného daňového subjektu a v prípade, že správca

dane predvolal konateľ spoločnosti ako svedka, došlo z jeho strany k administratívne pochybeniu, ktoré však nezakladá právo žalobcu uplatňovať si vo veci svedočné. V tejto súvislosti preto podľa krajského súdu nevznikol právny nárok na svedočné v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „daňový poriadok“). Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že správca dane postupoval v súlade so zákonom, keď žalobcovi uplatnenú náhradu ušlého zárobku za účasť na úkone súvisiacim so správou daní vo výške 1 223,- € nepriznal.

4. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

II.

5. Proti rozsudku krajského súdu žalobca podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ OSP domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie s povinnosťou žalovaného nahradiť žalobcovi celé trovy konania; alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Nestotožniac sa s názorom krajského súdu, žalobca v odvolaní namietal, že žalovaný ako aj správca dane pri aplikácii daňového poriadku v rámci rozhodovania o priznaní nároku na náhradu ušlého zárobku postupovali nad rámec daný zákonom, a to predovšetkým reštriktívnym výkladom zákonného ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a/ Daňového poriadku, ktorým žalovaný a správca dane zúžili obsah pojmu „ušlý zárobok“ a rozhodli o nepriznaní zákonného nároku žalobcu na náhradu ušlého zárobku svedka, čím konali v rozpore s ustanovením čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ako aj v rozpore so základnými zásadami správy daní v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Daňového poriadku.

7. Žalobca ďalej v odvolaní poukázal na skutočnosť opakovaného nezákonného konania správcu dane spočívajúceho v nahrádzaní inštitútu miestneho zisťovania inštitútom svedka a predvolávaním žalobcu ako svedka, čo podľa žalobcu nie je možné zo strany krajského súdu obhajovať ako administratívne pochybenie bez akýchkoľvek z toho plynúcich dôsledkov.

8. Krajskému súdu žalobca vytýkal, že sa nezaoberal relevantnými skutočnosťami, na ktoré žalobca v podanej žalobe a následne uskutočnenom pojednávaní upriamoval, na základe čoho mal za to, že krajský súd svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil, čím bolo zo strany konajúceho súdu porušené právo žalobcu na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces, t.j. odňala sa mu možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti sa odvolával na početné rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzi nimi aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 169/2010 v ktorom ústavný súd konštatoval: „Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).“

9. Poukázal ďalej na skutočnosť, že v skutkovo zhodnom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/35/2015, došlo k zrušeniu nezákonného rozhodnutia daňových orgánov o zamietnutí nároku žalobcu o náhradu ušlého zárobku (svedočné), v ktorom súd vyslovil právny názor: „Súd zrušil rozhodnutia žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože žalovaný nesprávne postupoval, keď žalobcovi nepriznal ušlý zárobok (svedočné) a nesprávne aplikoval Zákonník práce a § 72 vyhl. č. 543/2005 Z.z. voči žalobcovi. Žalobca je podnikateľom v zmysle Obchodného zákonníka a preto má nárok na ušlý zárobok (svedočné) vypočítaný podľa zákona č. 595/2003 Z.z.“ Žalobca vyššie

citovaným súdnym rozhodnutím upozornil na povinnosť súdov rozhodovať tak, aby v skutkovo zhodných veciach nevznikali neodôvodnené rozdiely, čím podľa jeho názoru vyvoláva rozhodnutie krajského súdu dojem arbitrárnosti (svojevôle) rozhodovania súdu.

III.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril písomným podaním z 20.06.2016, v ktorom uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na svojom stanovisku, že napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa boli vydané v súlade so zákonom a preto navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu potvrdil.

11. Nesúhlasiac s právnym názorom žalobcu uviedol, že svedkom môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu, resp. účastníka daňového konania. Mal za to, že daňový úrad, ktorý preveruje a zisťuje skutkový stav u dodávateľských spoločností, bol v danom prípade v postavení miestne príslušného správca dane a daňový subjekt bol v predmetnom konaní v postavení daňového subjektu, nie v postavení svedka. Na podporu svojich tvrdení odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/80/2013 z 30.07.2014, v ktorom súd uviedol: „konatelia dodávateľských spoločností v daňových konaniach konali ako účastníci daňového konania, ktoré vykonávali miestne príslušné daňové úrady. Svedkom môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu. Daňové úrady, ktoré preverovali a zisťovali skutkový stav u dodávateľských spoločností, boli v daných prípadoch v postavení miestne príslušných správcov dane týchto spoločností a daňové subjekty (dodávatelia) boli v predmetných konaniach (v daňových kontrolách, resp. miestnych zisťovaniach) v postavení miestne príslušných daňových subjektov a nie v postavení svedkov.“ V opačnom prípade by mohlo dôjsť k paradoxnej situácii, kedy by konateľ kontrolovaného daňového subjektu kládol otázky konateľovi spoločnosti, ktorá obchoduje s kontrolovaným daňovým subjektom a od ktorého správca dane potrebuje získať informácie v súvislosti s preverením jeho dodávateľsko-odberateľských vzťahov s kontrolovaným subjektom. V tomto prípade ide o toho istého konateľa, ktorý by kládol otázky sám sebe.

12. K odvolacím dôvodom žalobcu, ktorým namietal nesprávny výklad ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a/ Daňového poriadku žalovaný uviedol, že činnosť konateľa, resp. akéhokolvek štatutárneho orgánu sa v pracovnom pomere vykonávať nemôže, nakoľko medzi konateľom a spoločnosťou ide o obchodnoprávny vzťah, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom, pričom však podotkol, že platná legislatíva nebráni spoločníkovi, resp. konateľovi spoločnosti s ručením obmedzeným uzatvoriť riadny pracovný pomer.

13. Záverom uviedol, že správca dane predvolal listom žalobcu ako svedka, pričom ide o procesné pochybenie správcu dane, ktoré však nemôže mať vplyv na hmotnoprávny predpis a nezakladá právo žalobcu uplatňovať si vo veci svedočné. V predmetnej veci potreboval správca dane zistiť skutočnosti súvisiace s výkonom daňovej kontroly na dani z pridanej hodnoty u daňového subjektu DEVELOPMENT Service, spol. s r.o., ktorej je žalobca konateľom za zdaňovacie obdobie jún, september a december 2013 preverením jeho dodávateľsko-odberateľských vzťahov so spoločnosťou ERS Office, spol. s r.o., ktorej je žalobca tiež konateľom.

IV.

14. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a/ právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve a v zmysle § 1 písm. b/ konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

15. Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech a preto podľa § 219 OSP rozhodnutie krajského súdu potvrdil, aj keď čiastočne z iných dôvodov.

17. V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

18. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu, súd teda skúma procesné pochybenie správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

19. Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov a preskúmal správnosť záverov krajského súdu, ako aj úvah, z ktorých pri svojom rozhodovaní krajský súd vychádzal.

20. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného č. 1100302/1/516338/2014/5131 z 24.11.2014, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové správne rozhodnutie o nepriznaní náhrady ušlého zárobku svedka z dôvodu, že žalobca údajne nepreukázal skutočnosti ušlého zárobku.

21. Z pripojeného administratívneho spisu žalovaného najvyšší súd zistil, že žalobca si písomným podaním z 18.07.2014 uplatnil nárok na náhradu ušlého zárobku za svoju účasť na svedeckej výpovedi, ktorej sa zúčastnil na základe predvolania Daňového úradu v Bratislave z 25.06.2014 v celkovej výške 1.223 eur. Správca dane uplatneniu nároku na náhradu ušlého zárobku nevyhovel s odôvodnením, že ušlým zárobkom je majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v tom, že nedošlo k rozmožneniu majetkových hodnôt poškodeného, ktoré bolo možné odôvodniteľne očakávať. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté preskúmaným rozhodnutím žalovaného z 24.11.2014 tak, že žalovaný prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu v Bratislave č. 9104403/5/3626657/2014/MicŠ z 25.07.2014 potvrdil s totožným odôvodnením.

22. Z listu správcu dane z 25.06.2014, ktorým žalobcu predvolal na ústne pojednávanie, ako aj zo zápisnice o ústnom pojednávaní z 15.07.2014 vyplýva, že Daňový úrad Bratislava ako miestne príslušný správca dane predvolal konateľa spoločnosti ERS Office Service, spol. s r.o. Mgr. C. C. ako svedka v súvislosti s výkonom daňovej kontroly u daňového subjektu DEVELOPMENT Service, spol. s r.o., ktorého konateľom je tiež Mgr. C. C., za účelom preverenia dodávateľsko-odberateľských vzťahov so spoločnosťou ERS Office Service, spol. s r.o.

23. Podľa § 1 ods. 1 Daňového poriadku, tento zákon upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní.

24. Podľa ustanovenia § 12 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, náklady, ktoré

vzniknú pri správe daní, uhrádza príslušný správca dane okrem nákladov, ktoré vznikli daňovému subjektu.

25. Podľa odseku 2 písm. a/ citovaného ustanovenia, ak sa na výzvu správcu dane zúčastní na úkonoch súvisiacich so správou daní svedok, patrí mu náhrada hotových výdavkov a ušlého zárobku; nárok je potrebné uplatniť u správcu dane, na ktorého výzvu sa na správe daní zúčastnil, súčasne s dokladmi, ktoré preukazujú uplatňovaný nárok, do piatich pracovných dní po výsluchu, inak tento nárok zaniká.

26. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 citovaného zákona, každý je povinný vypovedať na účely správy daní ako svedok o dôležitých okolnostiach, ak sú mu známe: musí vypovedať pravdivo a nič nezamlčať. Správca dane môže svedkovi uložiť povinnosť, aby sa dostavil osobne a vypovedal; ak sa svedok nedostaví, správca dane môže postupovať podľa § 20.

27. Účelom daňového konania je zistenie, či si daňové subjekty splnili v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi predpismi svoje povinnosti voči štátnemu rozpočtu. Daňový poriadok preto zakotvuje oprávnenia daňových orgánov, aby mohli zisťovať, či daňové subjekty si splnili svoje povinnosti stanovené príslušnými hmotnoprávnymi predpismi. Keďže ide o fiškálne záujmy štátu, Daňový poriadok obsahuje osobitnú úpravu zisťovania, preverovania základu dane alebo iných skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane alebo vznik daňovej povinnosti daňového subjektu.

28. Najvyšší súd mal z obsahu administratívneho spisu žalovaného za preukázané, že správca dane predvolal žalobcu ako konateľa dodávateľskej spoločnosti ERS Office Service, spol. s r.o., aby vypovedal o skutočnostiach súvisiacich s obchodom so spoločnosťou DEVELOPMENT Service, spol. s r.o., ktorej konateľom je tiež žalobca. Základnou otázkou, ktorú najvyšší súd musel vyriešiť je zodpovedanie otázky, či bol žalobca v rámci úkonu správcu dane v postavení svedka. Je potrebné uviesť, že keďže svedok vypovedá o skutočnostiach, ktoré sám vnímal priamym a bezprostredným pozorovaním skutočnosti, je výpoveď svedka nenahraditeľná a nositeľ tejto výpovede nezastupiteľný. Uvedené zároveň podmieňuje, že svedkom môže byť len fyzická osoba.

29. Zo skutkových okolností prípadu vyplýva, že pri danom výsluchu svedka nebol žalobca, ktorý pri tomto úkone vystupoval ako konateľ spoločnosti ERS Office Service, spol. s r.o., v postavení daňového subjektu, nakoľko daňová kontrola prebiehala u spoločnosti DEVELOPMENT Service, spol. s r.o. Aj keď správny orgán postavil žalobcu do pozície, kedy ako svedok kládol daňovému subjektu otázky, na ktoré aj sám odpovedal, t.j. do pozície, kde sa osoba svedka prekrývala s postavením daňového subjektu, z procesných ustanovení Daňového poriadku vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 Daňového poriadku správca dane vedie dokazovanie, pričom dbá, aby skutočnosti nevyhnutné na účely správy daní boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov. V zmysle § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Z tohto právneho rámca je nutné vyvodiť, že správny súd nie je oprávnený skúmať účelnosť a vhodnosť procesného postupu správneho orgánu, pokiaľ tento nevybočuje zo zákonných medzí.

30. Najvyšší súd pri riešení danej otázky vychádzal z normatívnej roviny právnej normy upravujúcej postavenie svedka v rámci dokazovania, konkrétne výsluchu svedka. Ako bolo vyššie uvedené svedok sa vyjadruje o okolnostiach, ktoré sám vnímal a preto je nenahraditeľný, ale pozícia konateľa ako štatutárneho zástupcu daňového subjektu sa môže v priebehu prebiehajúceho konania zmeniť. Nositeľa informácii v postavení svedka charakterizuje nenahraditeľnosť, zatiaľ čo účastník daňového konania sa môže zmeniť napríklad tým, že do jeho postavenia nastúpi právny nástupca. Berúc uvedené do úvahy by mohla nastať situácia, kedy by napríklad žalobca nebol konateľom v spoločnosti DEVELOPMENT Service, spol. s r.o., alebo rovnako by sa mohol zmeniť konateľ v spoločnosti ERS Office Service, spol. s r.o., avšak ako svedok - konateľ, ktorý realizoval obchodný vzťah so spoločnosťou DEVELOPMENT Service, spol. s r.o. by žalobca stále vypovedal v postavení svedka vo vzťahu k zástupcovi spoločnosti DEVELOPMENT Service, spol. s r.o.

31. Za uvedených skutkových okolností je zrejmé, že došlo k administratívne pochybeniu zo strany správneho orgánu, a účelnejší by bol inštitút miestneho zisťovania u spoločnosti ERS Office Service, spol. s r.o. cestou jej konateľa.

32. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/80/2013 z 30.07.2014, v ktorom súd uviedol: „konatelia dodávateľských spoločností v daňových konaniach konali ako účastníci daňového konania, ktoré vykonávali miestne príslušné daňové úrady. Svedkom môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu. Daňové úrady, ktoré preverovali a zisťovali skutkový stav u dodávateľských spoločností, boli v daných prípadoch v postavení miestne príslušných správcov dane týchto spoločností a daňové subjekty (dodávatelia) boli v predmetných konaniach (v daňových kontrolách, resp. miestnych zisťovaniach) v postavení miestne príslušných daňových subjektov a nie v postavení svedkov.“ je potrebné uviesť, že sa nejedná o totožný skutkový stav. Vo vyššie uvedenom prípade prebiehala daňová kontrola aj u dodávateľských spoločností a tieto sa vyjadrovali ku kontrolným zisteniam správcu dane z pozície daňového subjektu. V prejednanom prípade však správca dane postavil žalobcu ako konateľa dodávateľskej spoločnosti do pozície svedka z dôvodu, že v jeho spoločnosti nevykonával daňovú kontrolu a teda nemal postavenie daňového subjektu. Predpokladajúc, že z toho dôvodu použil inštitút svedka, kedy mal pri výsluchu svedka v pozícii osoby, ktorá kladie otázky aj ich odpovedá tú istú osobu, jedenkrát v postavení fyzickej osoby a druhýkrát v postavení štatutárneho orgánu spoločnosti. Uvedené sa prieči zmyslu a účelu dokazovania a preukazovania skutočností ako inštitútu v daňovom predpise.

33. Napriek administratívne pochybeniu, nepovažoval najvyšší súd za účelné zrušiť rozhodnutie žalovaného, nakoľko postupujúc podľa ústavnej normy, ktorá je nadradená zákonnému predpisu občianskemu procesnému kódexu, najvyšší súd v zmysle článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak; preskúmal rozhodnutie žalovaného z toho pohľadu, či neboli porušené práva fyzickej osoby svedka rozhodnutím o nepriznaní „ušlého zárobku“.

34. Najvyšší súd preto neprihliadol na administratívne pochybenie správneho orgánu, nakoľko dal prednosť pri strete týchto záujmov ochrane práv a oprávnených záujmov fyzickej osoby, ktorá v zmysle článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky požiadala o právnu a súdnu ochranu a preskúmal rozhodnutie správneho orgánu z toho pohľadu, či boli splnené podmienky pre nepriznanie uplatneného nároku žalobcu.

35. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu ušlého zárobku, ktorú si z titulu účasti na ústnom pojednávaní uplatňoval v zmysle § 12 ods. 2 písm. a/ Daňového poriadku, je potrebné upriamiť pozornosť na ustanovenie § 12 ods. 1 Daňového poriadku, v zmysle ktorého náklady, ktoré vzniknú pri správe daní, uhrádza príslušný správca dane okrem nákladov, ktoré vznikli daňovému subjektu. Keďže žalobca sa príslušného úkonu zúčastnil aj v postavení konateľa daňového subjektu DEVELOPMENT Service, spol. s r.o., pričom čas, ktorý strávil na úkone ako svedok sa plne prekryval s účasťou žalobcu na úkone v postavení konateľa spoločnosti, v ktorej správca dane vykonával daňovú kontrolu, nie je možné postupujúc v zmysle ods. 1 vyššie citovaného ustanovenia žalobcovi priznať nárok na svedočné, nakoľko náklady vzniknuté daňovému subjektu za účasť na úkonoch správcu dane pri správe daní uhrádza samotný daňový subjekt.

36. K námietke žalobcu týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, najvyšší súd pripomína, že Európsky súd pre ľudské práva, napr. v rozsudku z 21. januára 1999 vo veci Garcia Ruiz v. Španielsko konštatoval, že podľa štandardnej judikatúry tohto súdu reflektujúcej princíp riadneho chodu spravodlivosti musia súdne rozhodnutia v dostatočnej miere obsahovať dôvody, na ktorých sú založené: Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Obdobne aj Ústavný súd Slovenskej republiky pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny

základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Na základe uvedeného najvyšší súd konštatoval, že posudzujúc odôvodnenie krajského súdu ústavným súdom nastoleným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, toto považoval za dostatočne presvedčivé, nakoľko sa krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobcu, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie v merite veci.

37. Pokiaľ žalobca v odvolaní upozornil na povinnosť súdov rozhodovať tak, aby v skutkovo zhodných veciach nevznikali neodôvodnené rozdiely, pričom poukázal na to, že v skutkovo zhodnom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/35/2015, došlo k zrušeniu rozhodnutia daňových orgánov o zamietnutí nároku žalobcu o náhradu ušlého zárobku (svedočné), najvyšší súd dáva za pravdu, žalobcovi v tom, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Najvyšší súd viazaný v zmysle čl.144 Ústavy SR ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom, vytvoril dostatočný rozhodovací priestor na aplikáciu svojich právomocí nezávislého súdnictva, tým, že svoje rozhodnutie a právny výklad ústavne konformným spôsobom dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil, pričom nepovažoval za ústavné len mechanicky prevziať argumentáciu krajského súdu rozhodujúceho v inej veci.

38. Najvyšší súd preto s poukazom na vyššie uvedené dôvody, ako aj na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 OSP potvrdil.

39. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

40. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.